

Zicht kwijt op 'probleemjeugd'

door **Arnold Mandemaker**
e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN/HELMOND/BLADEL.

Met het sluiten van de deur van de sociale werkvoorziening voor nieuwe gevallen per 1 januari dreigt het zicht weg te vallen op laagbegaafde jongeren die klaar zijn met hun opleiding. Die komen nu thuis te zitten zonder uitkering of betaalde baan.

Dat signaleren de drie grote sociale werkplaatsen in deze regio: Ergon in Eindhoven, Atlant Groep in Helmond en WVK Groep in Bladel. René Walenberg, directeur van Atlant, spreekt van een 'landelijk vet probleem'. Laagbegaafde jongeren die naar het speciaal onderwijs gaan, zoals de VSO-praktijk-school, lopen vaak stage bij de sociale werkvoorziening. Voorheen bleven ze daar na afloop van hun opleiding hangen en kregen een 'beschermd' baan aangeboden in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Dat gebeurt nu niet meer. De Wsw is afgeschaft en onderdeel geworden van de Participatiewet, waarvoor de gemeenten sinds dit jaar verantwoordelijk zijn.

Nuggers

Gemeenten en sociale diensten dreigen het zicht op deze groep te verliezen. Die mensen krijgen immers onder de nieuwe wetgeving met een inkomens-toets per huishouden geen uitkering zolang ze nog thuis wonen. De groep wordt daarom aangeduid als 'nuggers': niet uitkerings-gerechtigden.

„Deze jongeren blijven onder de radar”, stelt Lambert van Erp, directeur van de WVK in Bladel. Atlant-directeur Walenberg

wijst erop dat 'nuggers' ook om een andere reden kwetsbaar zijn. Als ze geen uitkering hebben, komen ze ook niet in aanmerking voor een baan met loonsubsidie.

Weeffout

De Tweede Kamer en staatssecretaris Jetta Klijnsma (PvdA, Sociale Zaken) hebben dit probleem wel opgemerkt tijdens de behandeling van de Participatiewet, maar niet opgelost, stelt Walenberg. Marketingmanager Thijs Franssen van Ergon spreekt van een weeffout. „Het is een landelijk probleem dat we nu regionaal moeten oplossen.”

Klijnsma is al met een noodmaatregel gekomen. Jongeren die van een VSO-school komen, worden nu automatisch opgenomen in de doelgroep-registratie. Die gebruiken gemeenten om mensen te volgen die gebruikmaken van de Participatiewet. Daarin zijn ook de Bijstandswet en de Wajong opgegaan. Maar dat toezicht verwatert snel als iemand geen uitkering aanvraagt.

De sociale werkinstellingen moeten hun netwerken inzetten om deze groep weer in beeld te krijgen, vindt Van Erp. „Het gaat om jongeren voor wie een baan bij een gewoon bedrijf te hoog is gegrepen. Als die thuis komen te zitten, glijden ze af. Het is een maatschappelijk belang dat dit niet gebeurt.”

Om hoeveel jongeren het gaat is nog onbekend. Van Erp schat in dat in 'zijn' vier Kempengemeenten circa 35 'nuggers' per jaar tussen wal en schip gaan vallen. Als dit cijfer voor de Kempen met 70.000 inwoners wordt doorgetrokken voor de bijna 800.000 inwoners van de regio, dan komt dat neer op circa vierhonderd mensen.